



Uvođenje Eura
kao službene valute
VODIČ

Srpanj 2022. godine



Osnovno

Od 01.01.2023. godine Republika Hrvatska službeno ulazi u eurozonu, stoga od navedenoga datuma službena valuta u Republici Hrvatskoj biti će euro.

Utvrđeni fiksni tečaj
konverzije iznosi
1 EUR = 7,53450 HRK

Zakonom o uvođenju eura (NN 57/2022) kao službene valute u Republici Hrvatskoj propisan je srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na euro na 31.12.2022. koji će biti jednak fiksnom tečaju konverzije. Sva stanja, potraživanja i obveza prenose se i preračunavanju primjenom fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje kao početno stanje na dan 01.01.2023. u službenu valutu, euro.

Sam preračun putem fiksnog tečaja konverzije biti će putem pravila zaokruživanja na 3 decimala, odnosno:

- ukoliko prilikom preračuna je treća decimala manja od 5, druga decimala ostaje nepromijenjena;
- ukoliko prilikom preračuna je treća decimala 5 ili više, druga se decimala zaokružuje na veću decimalu.

Preračunavanje trećih valuta (npr. USD ili GBP) provodi se na sljedeći način:

- 1) na dan 31.12.2022. godine preračunava se iznos u trećoj valuti u kunama primjenom srednjeg tečaja HNB-a za predmetnu valutu (npr. za USD se koristi srednji tečaj HNB-a za USD na dan 31.12.2022. godine),
- 2) tako dobiveni iznos se preračunava u euro putem fiksnog tečaja konverzije na dan 01.01.2023. godine.

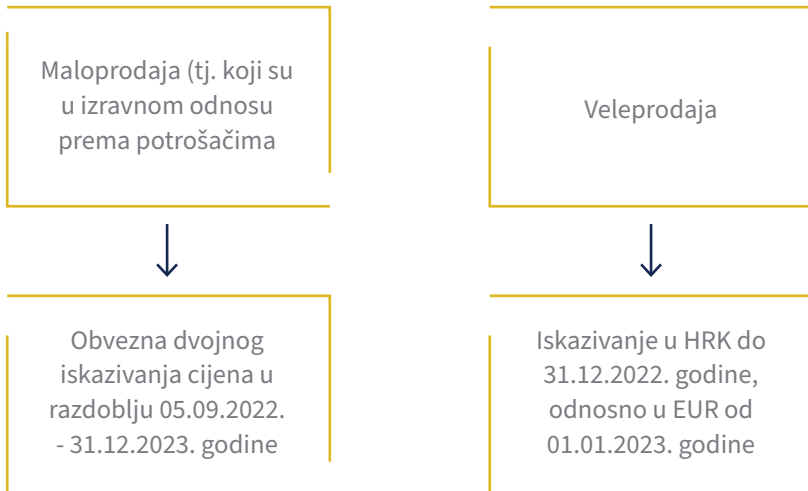


Evidentiranje prilikom prodaje

Obveze poduzetnika vezane uz iskazivanje cijene ovise o načinu poslovanja, tako da:

- poduzetnici koji posluju isključivo kao veleprodaja (tj. prodaja i naplata se vrši bezgotovinski, odnosno uplatama putem transakcijskog računa), iskazuju na izlaznim računima zaključno sa 31.12.2022. godine isključivo u kunama, a od 01.01.2023. godine u eurima;
- poduzetnici koji posluju i putem maloprodaje (uključujući gotovinsku naplatu i naplatu putem kartica) imaju obvezu dvojnog iskazivanja cijena. Navedeno podrazumijeva da u razdoblju od 05.09.2022. godine sve do 31.12.2023. godine u svojoj komunikaciji sa potrošačima imaju obvezu iskazivanja cijena i u kunama i u eurima primjenom fiksnog tečaja konverzije.

Pri tome je bitno navesti da obveza dvojnog iskazivanja odnosi se **isključivo na izravan odnos prema potrošačima** (kako ga definira Zakon o zaštiti potrošača NN 19/2022). Navedeno podrazumijeva odnos sa potrošačima u maloprodaji, dok veleprodajni trgovci nemaju obveznu dvojnog iskazivanja cijena.





iskazivanje cijena mora se objavljivati na sljedećim mjestima:

- u poslovnoj prostoriji na prodajnom mjestu ili na robi odnosno na cjeniku ako se radi o usluzi
- na internetskoj stranici
- u ponudi ili ugovoru na trajnom mediju
- u obavijesti koja se potrošaču daje prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovne prostorije i ugovora na daljinu
- tijekom oglašavanja u bilo kojem obliku kojim se nudi prodaja robe ili usluge
- u opomeni i drugoj obavijesti o nepodmirenom dugu koja se dostavlja potrošaču, ukupan iznos duga
- putem drugih oblika iskazivanja cijena.

Dvojno iskazivanje treba biti nedvosmisleno, lako uočljivo i čitko, a prilikom preračunavanja uvijek se mora koristiti puni iznos fiksnog tečaja konverzije. Uz predmetnu objavu postoji i obveza da se jasno istakne i fiksni tečaj konverzije na vidljivom mjestu u prodajnom prostoru i mjestu pružanja usluga. Fiksni tečaj konverzije nužno je istaknuti i na internetskim stranicama te na samonaplatnim uređajima na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način, a putem telefonske prodaje isti treba biti jasno komuniciran.

Dvojno iskazivanje cijena ne odnosi se na sljedeće poduzetnike:

1. poslovni subjekt kada prodaje robu i pruža uslugu na neki od sljedećih načina:

- a) putem automata
- b) na štandu i klupi na tržnici na malo
- c) na štandu i klupi izvan tržnice na malo
- d) na štandu i klupi unutar trgovačkog centra i ustanove
- e) putem kioska
- f) pokretnom prodajom
- g) u proizvodnom objektu obiteljskog poljoprivrednoga gospodarstava i u objektu privatnog iznajmljivača koji pruža ugostiteljsku uslugu u domaćinstvu



- h) u proizvodnom objektu pravne ili fizičke osobe koja posjeduje povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj ribe i drugih morskih organizama
- i) prigodnom prodajom na sajmu, izložbi i slično
- j) u spremištu, trapilištu i slično koji prodaje poljoprivredni sadni materijal

2. pojedine oblike iskazivanja cijena gdje bi dvojno iskazivanje uzrokovalo nerazmjerne troškove poslovnom subjektu, kao što su:

- a) totem benzinske postaje, fiksni panel i ostali fiksni stupovi s iskazanom cijenom, agregat i električna punionica
- b) TV sučelje u svrhu prodaje usluge
- c) zaslon blagajne i samoposlužni uređaj za prodaju robe i usluge
- d) kupon za popust i kupon u vrijednosti vraćene robe
- e) uređaj za samoočitavanje cijene u trgovini
- f) igre na sreću
- g) zabavne igre
- h) iznos cijene zrakoplovne karte
- i) iznos cijene na vagi i naljepnica s vaganom cijenom
- j) taksimetar.

3. poslovni subjekt nije dužan dvojno iskazivati cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti:

- a) povratne naknade na ambalaži
- b) povratne naknade ambalaže koje su vidljive na automatiziranom uređaju za preuzimanje otpadne ambalaže
- c) cijenu otisnutu na knjizi i drugoj periodičkoj publikaciji
- d) vrijednost i iznos koji se naznačuje na pošiljci i uputnici
- e) vrijednost otisnutu na državnom bilježu
- f) vrijednost otisnutu na poštanskoj marki i frankiranoj marki odnosno drugoj odgovarajućoj oznaci o plaćenju poštarini
- g) vrijednost iskazanu za unaprijed plaćenu elektroničku komunikacijsku uslugu
- h) vrijednost i iznos koji se navodi na nalogu za plaćanje izdanom na temelju računa ili drugog pojedinačnog akta odnosno temeljem istaknute cijene na način iz stavka 1. ovoga članka
- i) vrijednost iskazanu na kartici za javnu telefonsku govornicu



- j) vrijednost otisnutu na ambalaži SIM kartice
- k) vrijednost otisnutu na poklon kartici i vrijednosnoj kartici
- l) cijenu otisnutu na ulaznici
- m) cijenu otisnutu na karti za uslugu putničkog prijevoza
- n) vrijednost na dokumentu koji se izdaje sukladno EU normi i propisanoj XML shemi.

Za predmetne izuzetke postoji obveza iskazivanja cijena u kunama do 31.12.2022. godine, odnosno u eurima od 01.01.2023. godine.

Evidentiranje prilikom obračuna plaće

Za isplate plaća, naknade plaće, otpremnina i drugih materijalnih prava djelatnicima počevši od 05.09.2022. godine, a sve do 31.12.2023. godine postoji obveza dvojnog iskazivanja ukupno isplaćenog iznosa.

Plaća i ostale naknade za prosinac 2022. koje se isplaćuju od 1. siječnja 2023. isplaćuju se u euru. Da bi se plaća za prosinac 2022. zajedno sa svim davanjima mogla isplatiti u euru potrebno je obračunati plaću u euru.

Ukoliko plaću za kolovoz isplaćujete 05.09.2022. ili kasnije, u obvezi ste već za plaću za kolovoz dvojno iskazati u HRK i EUR. Ukoliko se plaća za kolovoz isplaćuje zaključno sa 04.09.2022. godine, nije potrebno dvojno iskazivanje.

Iako plaća za prosinac 2022. godine će se isplaćivati u 2023. godine u eurima, zbog adekvatnog iskazivanja u poslovnim knjigama biti će neophodno osigurati izliste rekapitulacije u kunama.

Obveza za obračunatu plaću za prosinac 2022. evidentira se u poslovnim knjigama u kunama zbog čega je neophodno stavke rekapitulacije iskazati u kunama radi adekvatnog knjiženja. Po zaključenju poslovne godine 2022., obveza za plaću za prosinac 2022. prenosi se u početno stanje 2023. te se preračunava u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Po isplati plaće u euru u siječnju 2023., zatvaraju se prenesene obveze iz 2022. godine. Na isti način postupat će se i s ugovorima o djelu, autorskim honorarima i srodnim obvezama poslovnog subjekta za isplatu drugog oporezivog dohotka.

Izuzetak od dvojnog iskazivanja odnosi se na obračune putnih naloga. Pri tome predujmovi za službeni put isplaćeni do 31.12.2022. godine, a obračunati nakon 01.01.2023. godine u razdoblju dvojnog opticaja (01.01.-14.01.2023. godine) djelatnici mogu vratiti u blagajnu višak predujma ili u kunama ili u eurima.



Plaćanja

Počevši od 01.01.2023. godine sve transakcije se podmiruju u euru. Izuzetak je razdoblje dvojnog opticaja prvih 14 dana (01.01.-14.01.2023. godine) kada se u maloprodaji može prilikom plaćanja gotovinom kao zakonskim sredstvom plaćanja koristiti i kune. Ukoliko su uplate bezgotovinske, one će biti isključivo u eurima, budući da od 01.01.2023. godine poslovne banke će sva sredstva na transakcijskim računima (pravnih i fizičkih osoba) pretvoriti iz kuna u eure.

Tijekom razdoblja 01.01.-14.01.2023. godine poduzeća koja imaju organiziranu maloprodaju moraju osigurati plaćanja i u kunama i u eurima od strane kupaca. Povrat kupcima mora biti u eurima (u izuzetnim situacijama može se organizirati povrat i u kunama).

Sumarni pregled izdavanja i plaćanja u ovisnosti o datumima dan je u nastavku:

Datum poslovnog događaja	Datum izdavanja računa	Datum plaćanja	Datum izdavanja računa	Valuta unosa u poslovne knjige	Valuta plaćanja
15.12.2022.	15.12.2022.	do 31.12.2022.	kune	kune	kune
15.12.2022.	15.12.2022.	20.01.2022.	kune	kune	euro
15.12.2022.	15.01.2022.	30.01.2022.	euro	euro	euro
15.12.2022.	15.01.2022.	30.01.2022.	euro	euro	euro

Ugovorni odnosi

Sukladno načelu neprekidnosti ugovora, postojeći ugovori s iznosima u kunama nakon 01.01.2023. i nadalje su važeći. Novčani iskazi vrijednosti u spomenutim ugovorima, danom uvođenja eura kao službene valute, smatrat će se novčanim iskazima u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Navedeno se odnosi i na ugovore o radu. Za ugovore koji su sklopljeni s partnerima izvan eurozone predlaže se dodati klauzulu o euru kojom bi se, u slučaju trajanja ugovora i nakon službenog dana uvođenja eura, sporazumno utvrdilo da će euro biti važeća valuta.



Evidentiranje u financijskom računovodstvu

Knjigovodstvena isprava (račun, uplatnica, isplatnica, izvod sa žiro računa, otpremnica, dostavnica, narudžbenica, primka i dr.) na temelju koje se unose poslovni događaji u poslovne knjige mora biti iskazana u službenoj valuti. U razdoblju do 31.12.2022. godine knjigovodstvena isprava iskazuje se u kuni, a u razdoblju od 01.01.2023. godine iskazuje se u euru. Pri tome salda na pojedinim kontima u financijskom računovodstvu na dan 31.12.2022. godine prenose se u euro primjenom fiksnog tečaja konverzije kao početni saldo na dan 01.01.2023. godine.

Trenutak nastanka poslovnog događaja	Način evidentiranja
Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja i datumom izdavanja prije i na dan 31.12.2022. godine	Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja i datumom izdavanja prije i na 31.12.2022., neovisno o tome kada su zaprimljene te sadrže li dvojne iznose (kuna i euro), izdaju se i unose u poslovne knjige za 2022. u kunama.
Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja prije i na 31.12.2022., izdane u razdoblju nakon 01.01.2023. godine	Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja prije i na 31.12.2022. i datumom izdavanja u razdoblju nakon 01.01.2023., neovisno o tome sadrže li dvojne iznose (kuna i euro), izdaju se u euru i unose u poslovne knjige za 2022. u kunama, sve dok se poslovne knjige za 2022. godinu ne zatvore. Navedeno također vrijedi i za storno knjigovodstvene isprave iz 2022. Ako izdajete storno knjigovodstvene isprave iz 2022., u razdoblju nakon 01.01.2023., takva isprava mora biti iskazana u euru.
Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja i datumom izdavanja od 01.01.2023. pa nadalje	Knjigovodstvene isprave s datumom poslovnog događaja i datumom izdavanja nakon 01.01.2023., neovisno o tome sadrže li dvojne iznose (kuna i euro), izdaju se i unose u poslovne knjige za 2023. u euru.



Financijski izvještaji

Budući da većina poduzetnika ima poslovnu godinu identičnu kalendarskoj godini, navedeno podrazumijeva da će:

- izraditi financijske izvještaje za 2022. godinu u kunama (bez obzira na rok predaje u 2023. godini);
- izraditi financijske izvještaje za 2023. godinu u eurima, dok će usporedne podatke za 2022. godinu pretvoriti u eure primjenom fiksnog tečaja konverzije.

Na identičan način prijavljuju se i porezna davanja, odnosno:

- prijava poreza na dobit i mjesečne prijave poreza na dodanu vrijednost za 2022. godinu dostavlja se u kunama, a za 2023. godinu u eurima;
- prijave vezane uz obračun plaće i drugih dohodaka (JOPPD obrazac) predaju se u valuti u ovisnosti o trenutku isplate – odnosno, JOPPD obrazac za isplatu plaće za prosinac 2022. godine, koja se isplaćuje u siječnju 2023. godine, izraditi će se u eurima. Isplata plaće za studeni 2022. godine, koja se isplaćuje u prosincu 2022. godine izraditi će se u kunama.

Korisni linkovi

- *Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (NN 57/2022 od 20.05.2022. godine) – https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_05_57_803.html*
- *Smjernice za prilagodbu gospodarstva u procesu zamjene hrvatske kune eurom izdane od strane Koordinacijskog odbora za prilagodbu gospodarstva i zaštitu potrošača, lipanj 2022. godine – <https://euro.hnb.hr/-/revidirana-verzija-smjernica-za-prilagodbu-gospodarstva-u-procesu-zamjene-hrvatske-kune-eurom>*
- *Etički kodeks prilikom zamjene kuna u euro – https://mingor.gov.hr/UserDocImages/slike/Vijesti/2022/Eti%C4%8Dki%20kodeks-tekst-final_2022.pdf*



Pobrinuli smo se za ispravnost i točnost podataka ove publikacije. Međutim, publikacija je napisana općenito i preporučuje se da potražite konkretan savjet prije poduzimanja bilo kakve radnje na temelju informacija koje ona sadrži. Ne može se preuzeti nikakva odgovornost za bilo kakav gubitak koji proizlazi iz radnji poduzetih ili suzdržanih na temelju ove objave. © Kopun i Kopun; Kopun revizije, 2022.

Kontaktirajte nas

KOPUN Group

Trg žrtava fašizma 14

10 000 Zagreb

info@kopun.hr

www.kopun.hr



Kopun Group je članica
Nexia International,
svjetske mreže neovisnih
računovodstvenih tvrtki